

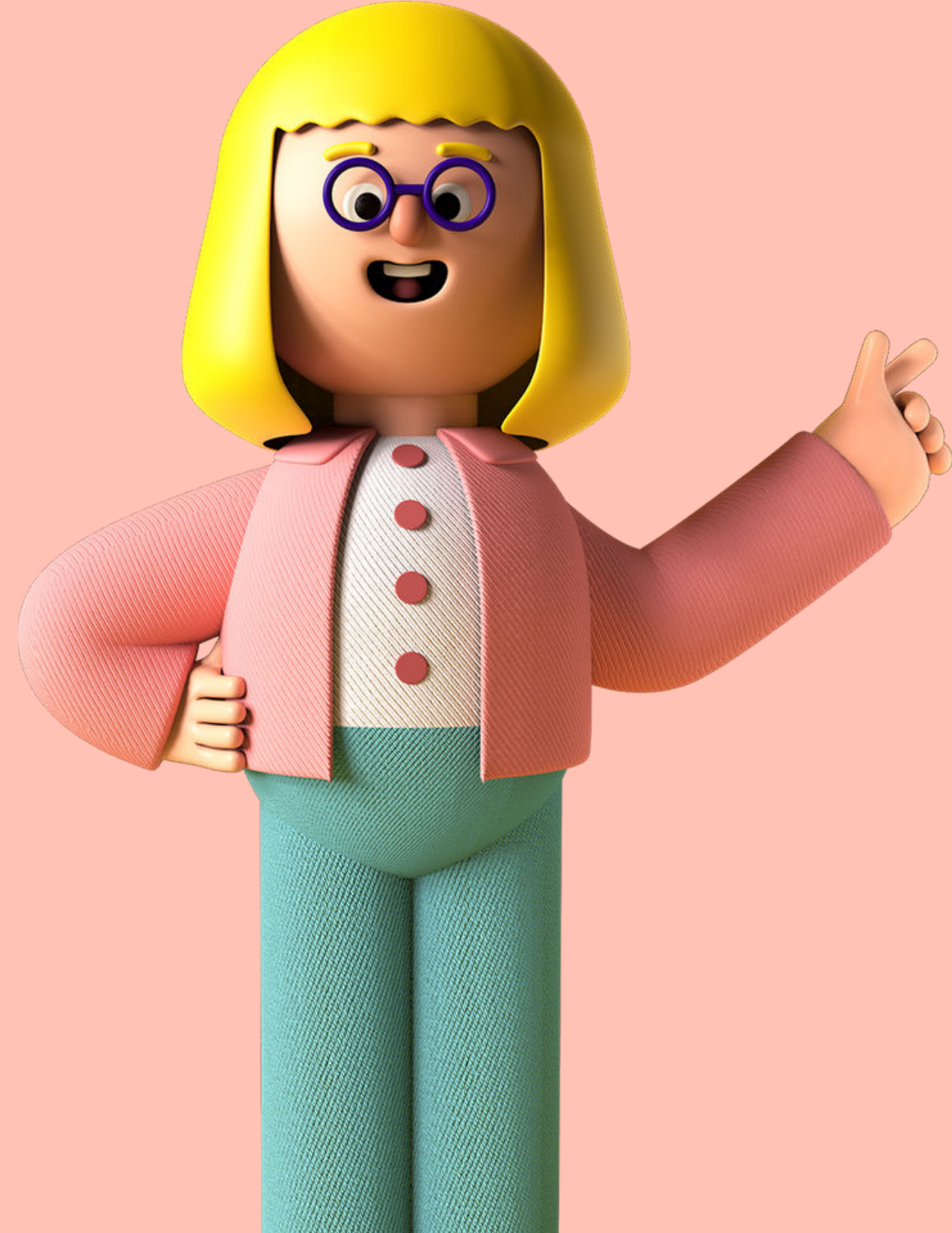
MAMAK REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÇOCUK VE ERGENLERDE Okul Reddi

Okul öncesi ve ilkokul çağındaki çocukların okulda akademik, duygusal ve sosyal birtakım zorluklar yaşamaması kaçınılmazdır. Birçok öğrenci bu durumun üstesinden gelirken bazı çocuklar bu zorlukların altında ezilmekte ve okuldan uzak durmayı tercih ederek okul reddi yaşayabilmektedir.

Çocukların okula gitmek istememesinin başlıca iki sebebi vardır:

- Korku ya da anksiyeteden dolayı okula gitmeyip evde kalmak isteme (Okul reddi),
- Okula ilgi duymadıkları ve/veya yetişkin otoritesine karşı çıktıkları için okula gitmek istememe (Okuldan kaçma/Okuldan erken ayrılma).

Okul Reddi Nedir?

Duygusal sebeplerden dolayı okula devam etmek istemeyen çocuklardaki problemlerini açıklamak için kullanılan bir kavramdır. En az ondört gün süren eğitim kurumuna devam etmemek yada eğitim kurumuna gitmede isteksizlik, bunun ailesel ve sosyal anlamda olumsuzluklar yaratması diye tanımlanmaktadır.

Okul reddi kısmen veya tamamen okuldan uzak kalma, okula gitmemek için sabahları aşırı tepki gösterme, okula ancak baskı altında devam etme, okula gitmemek için mazeretler üretme gibi davranışlarını kapsayan bir kavramdır.

Okul reddinin kesin tanı ölçütleri olmamakla birlikte okula gitmemek için bahaneler arama, okula gitmek istememe, okula giderken korkulu ve kaygılı olma, okul gününün önemli bir kısmını kaçıрма, bazı derslerde sürekli devamsızlık yapma, okula gitmemek için sabahları aşırı tepki gösterme gibi davranışlar, okul reddi davranışının birtakım bilişsel, duygusal ve davranışsal dışavurumu olarak değerlendirilmektedir.

Okul korkusu olan çocuklar "gerçek okul durumundan korkma ve kaçınmadan çok, bağlı oldukları kişinin yokluğu veya kaybından ya da güven duydukları ortamdaki uzak kalmaktan korkanlar" olarak tanımlanmıştır.

OKUL REDDİ GÖRÜLEN ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ:

01

Özellikle okul saatlerinde ebeveynlerden ayrılmak istemezler, ev rahatlığını ve güvenliğini ararlar.

02

Okula gitme zamanlarında açıklanamayan fiziksel belirtilerle birlikte duygusal sıkıntılar yaşayabilirler.

03

Okula gitme konusunda baskı yapıldığında saldırgan ve antisosyal davranışların gösterebilirler.

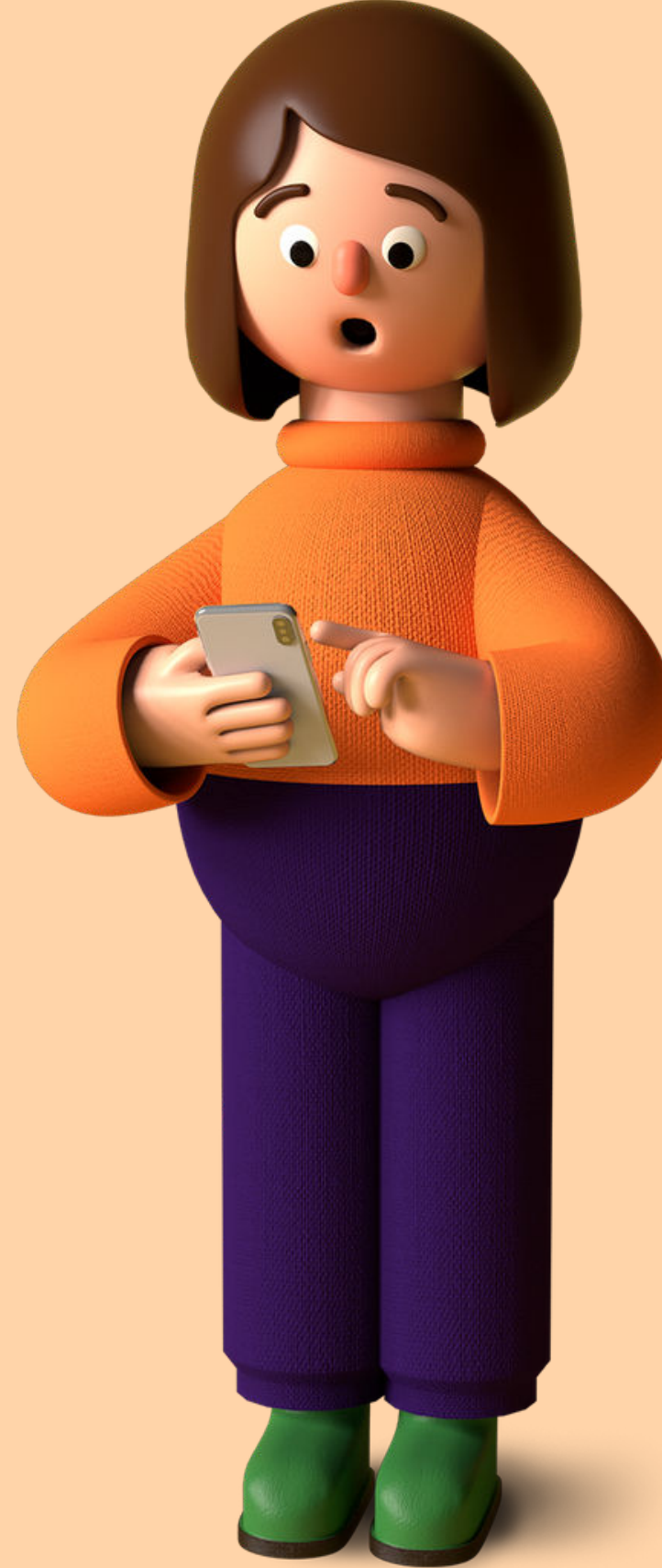

04 Okulda iken genelde üzüntü ve endişe gibi duygusal problemler yaşarlar.

05 Gün boyu okulda kalmada zorluk yaşarlar ve kendilerini kötü hissederler.

06 Sorunu ebeveyninden gizlemezler ve ebeveyn izni dahilinde evde kalırlar.

07 Akranlarına nispeten daha mükemmeliyetçidirler ve başarısızlık korkusu akranlarına nispeten daha fazladır.

08 Okula gitmemek için bahaneler ararlar.

09 Okul gününün önemli bir kısmını kaçıırırlar, bazı derslerde sürekli devamsızlık yaparlar.

10 Okulu çağrıştıran şeylerden korkarlar.

11 Okulda başına kötü bir şey geleceği kaygısını taşırlar, ev ortamını ve rahatlığını ararlar.

OKUL REDDİNİN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

AYRILIK KAYGISI

MÜKEMMELİYETÇİLİK

BAŞARISIZLIK KORKUSU

ANNE BABASININ İZİNİ
DAHİLİNDE EVDE KALMA

DEPRESYON

ANNE-BABALARA ÖNERİLER

Anne babaların, imkânları doğrultusunda çocuklara sağlayacağı güvenli ortam, güçlü ve güvenli duygusal bağlar, şefkate dayalı ilişkiler, çocukların ilgi ve yeteneklerinin keşfedilmesinin önünü açmakta ve onların yaşadıkları problemlerin üstesinden gelmesini de kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle evde güvenli duygusal iklim oluşturularak çocukların duygusal zekâ gelişiminin desteklenmesi, çocuklarda okul reddi riskini azaltabilir.

Çocukların maddi ihtiyaçlarına verilen önem, manevi ihtiyaçlarına da verilmeli, onlarla etkili zaman geçirme, oyun oynama, birlikte birtakım aktivitelere katılma

gibi ortak sosyal yaşantılar artırılmalı ve çocukların duygusal gelişimleri de akademik başarıları kadar önemsenmelidir.

Çocuklara kazandırılacak duygusal zekâ becerilerinin ve okul reddinin önlenmesine yönelik müdahalelerin ön koşullarından biri, anne babaların duygusal zekâ ve okul reddi ile ilgili farkındalığının olmasıdır. Bunun için anne babaların, bu konularla ilgili kitap okuma, eğitim programlarına ve seminerlere katılma, duygusal zekâ ve okul reddi ile ilgili görsel ve işitsel kaynakları takip etme gibi faaliyetlerde bulunmalarının önemli kazanımlar sağlayacağı düşünülmektedir.

EĞİTİMCİLERE ÖNERİLER

Eğitimciler, çocukların yalnız akademik gelişimine odaklanmamalı, onların sosyal ve duygusal beceriler edinmesini de sağlamalıdır. Bunun için eğitimciler, eğitim programlarını sosyal ve duygusal becerilere yönelik kazanımlarla zenginleştirmeli ve duygusal zekâ etkinlikleri ile desteklemelidir. Zira duygusal yaşantılarla yüklü bilişsel kazanımların daha kalıcı olduğu düşünüldüğünde, sosyal ve duygusal öğrenme faaliyetlerinin çocukların akademik başarıları da olumlu yönde etkilenecektir.

Eğitimciler, çocukların korku ve kaygılarını yenmelerine yardımcı olmalı, güven, sevgi, saygı ve şefkate dayalı bir sınıf iklimi oluşturmalıdır.

Çocukların duygusal zekâ gelişimlerini destekleyici sınıf içi uygulamalar, okul reddi riskini azaltmada etkilidir.

Eğitimciler gerek duygusal zekâ gerekse okul reddi ile bilgi ve farkındalıklarını artırmalı, bu konuda aileleri bilgilendirmeli ve onlarla işbirliği içerisinde olmalıdır.

Çocukların sosyal yaşamları bir bütün olarak değerlendirildiğinde zamanlarının büyük bir kısmını geçirdikleri okul ve aile ortamındaki yaşantıları tutarlılık gösterecektir.

TEŞEKKÜR EDERİZ.

MAMAK REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK HİZMETLERİ BÖLÜMÜ